

Rapport

Stödet som försvann

- Byråkratiska hinder stoppar rätten till elrullstolar och isolerar funktionsnedsatta i sina hem

Innehållsförteckning

Rapport.....	1
1. Domen som över en natt försvårade livet för funktionsnedsatta	3
2. Vad säger lagstiftning och regelverk?.....	4
2.2 Vad säger lagen om bostadsanpassning (2018:222)?	5
2.3 Domen från Högsta Förvaltningsdomstolen (nr:4637–19).....	6
2.3.1 Branschens synpunkter på domslutets bedömning	6
2.4 Vad hände efter HFD:s praxisbrytande dom?	8
2.4.1 Konsekvenser av domen.....	8
3. Myndigheternas agerande och ansvar i frågan	9
3.1 SKR – Inverkan och ansvar.....	9
3.2 Boverket – Inverkan och ansvar	9
3.3 Mångårig konflikt mellan kommuner och regioner.....	11
4. Direkta effekter för den funktionsnedsatte	12
5. Slutsatser om vägen framåt.....	13
Om Föreningen Svensk Bostadsanpassning	15
Frågor och svar om bostadsanpassning i praktiken	15

1. Domen som över en natt försvårade livet för funktionsnedsatta

Den 23:e december 2020 upphörde funktionsnedsattas tidigare självklara rätt till elfordon i form av elrullstolar, scootrar och permobiler som de fått förskrivna som hjälpmedel. Högsta Förvaltningsdomstolen (HFD) slog fast att de specialutvecklade rullstolsgarage som under närmare 25 års tid förvarat hjälpmedlen inte längre var berättigade till bidrag enligt lagen om bostadsanpassning. Den omedelbara följden blev att Hjälpmedelscentraler inte längre lämnade ut de elfordon som förskrivits, då fordonen kräver låsbar och frostfri förvaring med laddningsmöjlighet.

Effekten blev drastisk för alla funktionsnedsatta vars bostad saknar förvaringsmöjligheter, främst de som bor i flerfamiljshus och därmed saknar möjlighet till egen påverkan av fastighetens utformning. Domen har lett till ett klassiskt moment 22 för funktionsnedsatta som beviljats elrullstol. Läget efter domen innebär att Regionen i form av Hjälpmedelscentralen förskriver hjälpmedlet, men kommunen nekar bidrag till förvaring – vilket gör att regionen inte kan lämna ut hjälpmedlet - och kvar står den funktionsnedsatte i ett rättslöst tillstånd utan tillgång till det redan förskrivna hjälpmedlet.

Domen som föll var ett resultat av en mångårig konflikt mellan en region och en kommun, där regionernas förskrivning av hjälpmedel medför krav på kommunen att anpassa bostaden för förvaring enligt lagen om bostadsanpassning. Därmed inskränktes en självklar rättighet för den enskilde, då lagen om bostadsanpassning är en rättighetslag och del av funktionshinderspolicen, vilken i sin tur grundar sig i FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Regeringen har det yttersta ansvaret att tillse att FN-konventionen följs. Socialminister Lena Hallengren har vid upprepade tillfällen påmint om problematiken från den nya praxis som kommit av HFD:s dom¹. Ändå har Sveriges funktionsnedsattas verklighet inte förändrats avsevärt, trots att problemen pågått i över ett år.

Domens effekt i verkligheten

Kvinna i sydlig kommun vars funktionsnedsättning tidigare föranlett nyttjande av elrullstol. Då hennes sjukdomstillstånd därefter förbättrades lämnade hon tillbaka sin elrullstol till Hjälpmedelscentralen. Nu har hon åter försämrats och behöver sin rullstol mer än någonsin då hon tvingats amputera ena benet. Kommunen nekar förvaring varför Hjälpmedelscentralen den här gången inte lämnar ut hjälpmedlet trots tidigare nyttjande och ett uppenbart behov.

Regeringens beslut om att tillsätta en utredning om lagstiftningens tillämpning ska vara genomförd först 2023.² Livet för Sveriges funktionsnedsatta riskerar därmed att sättas på paus i flera år innan regering och riksdag tagit beslut i frågan.

Branschföreningen Svensk Bostadsanpassning menar att beslut kan och bör ske tidigare, i form av ett tilläggsdirektiv. Regeringen kan med en övergångsregel, eller ett i förtydligande till tillsynsmyndigheten Boverket fastställa lagstiftarens intention, det vill säga att förvaringen av hjälpmedel – rullstolsgarage – stöds i både proposition och lagstiftning. Det har aldrig funnits några tveksamheter från lagstiftaren gällande skyldigheten att tillse förvaring.

Effekten av att frågan inte hanterats skyndsamt under 2021 är att allt fler funktionsnedsatta kommer att sitta instängda i sina hem helt utan möjlighet att delta i samhället utanför de egna väggarna. De sociala konsekvenserna av den nya lagtolkningen strider direkt mot propositionens politiska syfte och är direkt diskriminerande mot Sveriges kanske mest utsatta samhällsgrupp: funktionsnedsatta.

¹ Interpellationsdebatt ”[Rullstolsgarage](#)” 21 januari 2021, Lena Hallengren (S) och Lars Beckman (M)

² [Boverket ska utvärdera lagen om bostadsanpassningsbidrag](#), 26 augusti 2021

Situationen som sådan är synnerligen ojämlig, eftersom det främst drabbar människor vars boendeform omöjliggör påverkan av förvaringsmöjligheter. Utvecklingen står i direkt motsats till målen i Sveriges funktionshinderspolitik:

*”Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.”*³

2. Vad säger lagstiftning och regelverk?

Nuvarande lagen om bostadsanpassning (2018:222) syftar till att underlätta anpassning av bostäder vid en funktionsnedsättning. Lagen trädde i kraft i juli 2018 med en ambition om förbättring och förtydligande som skulle stärka den funktionsnedsattes rätt till hjälp och stöd. Det förelåg varken mål eller ambition från lagstiftarens sida att den nya lagen skulle leda till begränsningar, nedskärningar eller besparingar inom hjälpmedelsområdet. I samband med lagens införande tydliggjorde regeringen att den nya lagen skulle sätta bidragsökarens delaktighet i centrum, samt modernisera och förenkla processen som helhet, inte minst kommunernas handläggning:

”Den här lagändringen ska sätta personen som ansöker om bidraget i centrum för processen. Personer med funktionsnedsättningar ska känna sig fullt delaktiga i beslut som rör deras vardag, och den nya lagen ligger i linje med det nya nationella målet för funktionshinderspolitiken” - Åsa Regnér, ansvarig minister.⁴

Regeringens intentioner kan nu i efterhand konstateras ha försvunnit under implementeringens gång. För Sveriges funktionsnedsatta är reformen från 2018 ett rent misslyckande och en i praktiken avsevärd försämring i form av livskvalitet och försvårad delaktighet i samhället i stort.

Antalet ansökningar om bostadsanpassning har minskat liksom antalet beviljade bidrag, eftersom kommunerna efter 2018 ger allt fler avslag. 2019 var kommunernas samlade utgifter för bostadsanpassningsbidraget 856 miljoner kronor. 2015 var motsvarande utgift 1039 miljoner. Det motsvarar en minskning på 22 procent från 2015 till 2019 enligt Boverkets sammanställning.⁵

Lagens faktiska omfattning har dessutom krympt, då olika områden numera i praxis exkluderas från bostadsanpassning genom att hinder lagts för godkännande.⁶ Exempelvis har tidigare självklara områden som bidrag för hygien genom anordnande av duschplats ifrågasatts av såväl tillsynsmyndigheten Boverket som av enskilda kommuner. I den frågan finns dock ännu inga generella beslut eller nationella riktlinjer så som det numera finns gällande förvaring av hjälpmedel i form aktuella rullstolsgarage.

³ [Regeringens mål med funktionshinderspolitiken](#), 2016

⁴ [Förslag på ny lag om bostadsanpassningsbidrag lämnas till riksdagen](#), 25 januari 2018

⁵ [Larmet: Svårare att få bostadsanpassning](#), 20 maj 2021

⁶ Ytterligare information finns hos:

[Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning](#), Regeringen.
[FN-konventionen](#), Myndigheten för delaktighet.

2.2 Vad säger lagen om bostadsanpassning (2018:222)?

Bostadsanpassningsbidraget är ett uttryck för samhällets mål att människor med funktionsnedsättningar ska kunna leva självständigt som alla andra i en egen bostad. Syftet är att alla oavsett förutsättningar, orsak till eller form av funktionsnedsättning ska nå sin fulla rätt till delaktighet i samhället. Bidraget söks hos kommunen som har ett ekonomiskt åtagande och ansvar för åtgärd av de hinder som föreligger.

Inom ramen för 2018 års lagstiftning och dess 9:e paragraf, framgår med tydlighet i propositionen att bidrag ska kunna lämnas för till exempel ett enklare förråd för rullstol eller andra viktiga hjälpmedel.⁷ Att aktuella förråd för rullstolar varit en vedertagen praxis i närmare 25 år inom bostadsanpassning stärker uppfattningen ytterligare. Även Boverket konstaterade i 2014 års utredning⁸ att aktuella förråd tillhörde bidragsberättigade åtgärder och dessutom tillhörde de produkter som återanvändes av kommunerna. I samma utredning angav Boverket att deras uppfattning var att praxis inte skulle förändras.

Förvaring av hjälpmedel är fortsatt ett kommunalt ansvarsområde, vilket också Socialminister Lena Hallengren tydligt bekräftade i interpellationsdebatten under januari 2021.⁹ Under samma debatt kommenterade hon nuvarande effekt av HFD:s dom med att ”kommunen bör lösa något som så uppenbart är deras ansvar”. Det har nu gått ett år sedan dess och till dagens datum har ingen förändring skett för de funktionsnedsatta som sitter instängda i sina hem.

Boverket har en lång historia och erfarenhet som tillsynsmyndighet och har som ovan nämnt bland annat ansvarat för 2014 års utredning och hade därmed även en stor del i propositionens och den slutgiltiga lagtextens utformning. De ingav som expertmyndighet även en inläga till HFD som med stor sannolikhet kan antas haft stor betydelse för utfallet. Boverkets uppfattning var att förråd ej längre skulle anses vara bidragsberättigade.

Efter domen i HFD anger Boverket nu följande, där de nu vidimerar beviljande av förråd, men inte anser sig förstå vilken utformning de ska ha:

”När förråd pekas ut i propositionen som ett exempel på en bidragsberättigad åtgärd vid ett bostadsbyte blir slutsatsen att regeringens avsikt varit att bostadsanpassningsbidrag ska kunna beviljas för förråd även när ansökan inte görs i samband med ett bostadsbyte. Det framgår inte av propositionen vilken typ av förråd regeringen syftar på när den skriver enklare förråd”¹⁰

FN-konventionen om rättigheter för människor med funktionsnedsättning

Konventionen om rättigheter för människor med funktionsnedsättning antogs av FN 2006 och ratificerades av Sverige 2008. Den utgör idag grund för gällande funktionshinderspolitik, lagen om bostadsanpassning inkluderat. Regeringen är ytterst ansvarig för att konventionen efterlevs och för den nationella samordningen svarar Socialdepartementet.

FN:s granskande kommitté har tidigare framfört kritik mot Sverige och rekommenderat översyn av lagstiftningen och fördelningen av resurser, vidare framfördes att genomförandet av konventionen ska vara likvärdigt över hela landet.

Bland de 25 rättighetsartiklarna strider nuvarande förfarande gällande förvaring av hjälpmedel mot:

- Artikel 19 - Rätten att leva självständigt och att delta i samhället
- Artikel 20 – Personlig rörlighet

⁷ [Proposition 2017/18:80](#), sid. 74

⁸ Rapport 2014:27 Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag m.m.

⁹ Interpellationsdebatt [Rullstolsgarage](#), januari 2021

¹⁰ [Förråd för hjälpmedel](#), Boverket 2022

2.3 Domen från Högsta Förvaltningsdomstolen (nr:4637–19)

23 december 2020 slog HFD fast att de rullstolsgarage som använts för förvaring av hjälpmedel de senaste tjugofem åren ej längre ska berättiga till bidrag enligt lagen om bostadsanpassning (2018:222). Bakgrunden till domen och de slutsatser som drogs bör, utifrån propositionens syfte, ifrågasättas då det föreligger en rad av juridiska oklarheter, utöver det faktum att domen innebär avsevärt negativa konsekvenser för Sveriges funktionsnedsatta.

I domen gällande mål 4637–19 baserar HFD sitt beslut på följande:

15. Rullstolsgaraget är avsett att användas i stället för förrådet i källaren. Förrådet finns i byggnaden där bostaden är inrymd och utgör därmed en sådan fast funktion i anslutning till bostaden som avses i 5 § lagen om bostadsanpassningsbidrag. Den fråga som inställer sig är om rullstolsgaraget kan anses utgöra ett komplement till förrådet i lagens mening.¹¹

Med andra ord ifrågasätts inte behovet, utan i domen anförs endast frågan om förrådet är att se som ett komplement till källarförrådet. Fortsättningsvis framkommer följande bedömning i domen:

16. För att kunna utgöra ett bidragsberättigat komplement till en fast funktion krävs inte att kompletteringen monteras fast. Det måste dock finnas en tydlig fysisk och funktionell koppling till den fasta funktionen. Som exempel på åtgärder som har en sådan tydlig fysisk och funktionell koppling som krävs anges i förarbetena spisvakt, stödhandtag, tröskelkilar och handsändare till dörrautomatik. (Prop. 2017/18:80 s. 27 och 69.)

Det förefaller något oklart vad som är anledningen till att exempelvis en generell radio eller IR-handsändare i högre grad skulle vara bidragsberättigade än ett rullstolsgarage vars enda syfte är att verka som bostadsanpassning. Svaret är förmodligen att det är en ren bokstavstolkning utifrån den exemplifiering som texten hänvisar till. Om inte ställer sig Svensk Bostadsanpassning annars mycket frågande till vad den, utifrån lagstiftningen, praktiska synen på skillnaden mellan de två egentligen är?

Som bakgrund anför HFD:s följande:

18. Vad som avses med en komplettering av en fast funktion i detta sammanhang behandlas inte i förarbetena på annat sätt än genom angivande av exempel (se punkt 16). Exempelen och kravet på tydlig koppling visar att lagstiftarens avsikt har varit att tillämpningsområdet ska vara begränsat. De exempel som anges i förarbetena är kompletteringar som är rent fysiskt anslutna till den fasta funktionen eller finns i dess omedelbara närhet och som inte är funktionella i sig utan endast tillsammans med den fasta funktion som de kompletterar.

2.3.1 Branschens synpunkter på domslutets bedömning

HFD anför i domen ett antal slutsatser som kan och bör ifrågasättas ur politisk, juridisk och praktisk synpunkt. Nedan följer tre områden från domen som Svensk Bostadsanpassning anser bör revideras och åtgärdas av regering och riksdag.

I motsats till förarbetenas syfte tolkades 'exemplifieringen' av stödberättigande funktioner vara en direkt 'avgränsning' av lagens tillämpningsområde

HFD anför i domslutet att lagstiftarens syfte varit att begränsa tillämpningsområdet. Den som sätter sig in i bedömningen genom att undersöka textens ursprung och egentliga tillkomst kan se att så inte är fallet. Texten återges i författningskommentarerna, men går ursprungligen att finna i sin helhet i

¹¹ [Dom 4637-19](#)

Boverkets utredning från 2014.¹² Texten skapades för att exemplifiera olika åtgärder och kompletteringar inför arbetet med den nya lagstiftningen, vilket senare okritiskt återgetts i författningsskomentarerna som senare låg till grund för tolkningen i domslutet 2020. Texten som i all väsentlighet bör ses som en **exemplifiering av stödberättigande funktioner** tolkas felaktigt som en **direkt avgränsning** av vilka funktioner som omfattas av lagen som sådan.

Tolkningen förefaller även vara ytterst olycklig av det faktum att det angivna resonemanget direkt kompletteras i Boverkets utredning med följande konstaterande: "Åtgärder som i dag i praxis anses som anpassning av fasta funktioner och därmed är stödberättigande bör så förbli". I samma utredning omnämns för övrigt aktuella rullstolsförråd på ett flertal platser och bland annat som vanligt förekommande i samband med återanvändning bland kommunerna. Följaktligen står HFD:s domslut i rak motsats till vad som anges i förarbetena. Utöver förarbetena finns inget i propositionen från 2017 som styrker att det var lagstiftarens syfte att begränsa tillämpningsområdet till den grad att kompletteringar som tidigare varit praxis hädanefter skulle uteslutas.

Domslutet föranleder flera för branschen nya och oklara definitioner av hjälpmedelsfunktioner

HFD anför med hänvisning till förarbetenas exemplifiering att de kompletteringar/bostadsanpassande åtgärder som där anges är fysiskt anslutna till den fasta funktionen, eller befinner sig i dess omedelbara närhet. Här väcks för branschen nya frågeställningar, då fysisk anslutning enligt lagstiftningen tvärtom inte utgör en nödvändig bedömningsgrund för bidrag. Fortsättningsvis väcks prejudicerande frågor om vad HFD anför vara "i den fasta funktionens omedelbara närhet". Hur ska så kallade handsändare i sådant fall behandlas i det fall de är anslutna till bostadens fastighetssystem, eller nyttjar Bluetooth med lång räckvidd?

Slutligen hänvisar domslutet till förarbetenas exemplifiering med att de exempel som anges har kompletteringar som inte är funktionella i sig själva. Resonemangen kan inte ses som något annat än olyckliga, då de så kallade handsändarna i allra högsta grad kan nyttjas för styrning av helt andra funktioner som ej är relaterade till just den fasta funktionen som berättigar bostadsanpassningsbidrag.

Det förefaller oklart hur HFD:s nya princip att använda förarbetenas exemplifiering som grund för avgränsande bedömning kan påverka utgången i likartade fall. Slutligen bör branschen och politiken som helhet fråga sig i vilken grad som domslutet kan verka normgivande i andra rättsfall om hjälpmedelsfunktioners eventuella fysiska anslutning, då detta skulle innebära ny praxis för hela branschen.

Vag bedömning av att rullstolsgaraget är fristående och funktionellt i sig självt

Utifrån tidigare resonemang fattade HFD följande beslut i domen:

19. Rullstolsgaraget är både fristående och funktionellt i sig. Det kan därför inte anses ha en sådan tydlig fysisk och funktionell koppling till förrådet i källaren som krävs för att utgöra ett komplement till det och därmed till en fast funktion i anslutning till bostaden. Bostadsanpassningsbidrag kan därmed inte lämnas för den sökta åtgärden och överklagandet ska därför avslås.

Svensk Bostadsanpassning anser att slutsatsen sker på vaga grunder då det i domen anförts att rullstolsgaraget är fristående och funktionellt i sig. Om vi åter tittar på exemplet med handsändaren skulle den i sådant fall klassas som både fristående och funktionell i andra sammanhang än för bostadsanpassningsfunktionen. Rullstolsgaraget är däremot enbart ett rullstolsgarage som är

¹² 2014:38, sid 69/70

utvecklat för bostadsanpassning, och inte heller är fungerande om den inte anslutits till bostadens/fastighetens elnät. I sammanhanget bör även återigen nämnas att anpassning av bostadens fasta funktioner inte begränsas av närhet, då bidrag lämnas för att anpassa och komplettera fasta funktioner i och i anslutning till en bostad, vilket även inkluderar marken i anslutning till byggnaden.¹³

Handsändarens koppling till dörrautomatiken kan följaktligen jämföras med en handsändares koppling till rullstolsförrådet. Dörrautomatiken är det som ansluts till bostadens fasta funktion för att öppna en dörr, vilken även kan startas med en knapp, eller nyckel som alternativ till handsändare, på samma sätt som rullstolsförrådet kan styras. Därför bör således även förrådet jämföras med dörrautomatiken och den funktion de båda förväntas fylla. Det gemensamma syftet som både dörrautomatik och rullstolsförråd har är att komplettera en fast funktion i bostaden, undanröja ett hinder och skapa förutsättningar för ett självständigt liv i eget boende.

2.4 Vad hände efter HFD:s praxisbrytande dom?

När det gäller speciallagstiftningar som lagen om bostadsanpassning är kunskapen i Högsta förvaltningsdomstolen av naturliga skäl begränsad, vilket också framgår i ovanstående resonemang. Av den anledningen får givetvis specialmyndigheters utlåtanden, i det här fallet Boverket som tillsynsmyndighet, stor vikt. Det är Svensk Bostadsanpassnings bedömning att Boverkets utlåtande till domstolen var i högst grad mycket tydligt i intentionen att avgränsa, eller till den grad det går att avveckla rullstolsgaragen. I expertutlåtandena till HFD lyfte Boverket ett flertal orsaker till att en avgränsning skulle ske.

Bakgrunden till Boverkets agerande förefaller vid första anblick oklar, då rullstolsförråden varit praxis i tjugofem år, liksom att Boverket i sin egen utredning påpekat att praxis utifrån tidigare lagstiftning även så skulle förbli i den nya lagstiftningen. Som tidigare nämnts finns inget stöd för avskaffandet i förarbetena, vilket också står i motsats till möjligheten till godkännande av förråd för förvaring av hjälpmedel som tydligt omnämns. Varför Boverket drivit frågan i aktuell riktning förefaller märkligt, då de är mycket väl medvetna om avsaknaden av alternativ för brukarna, det vill säga människor som numera inte har möjlighet att lämna sina hem.

2.4.1 Konsekvenser av domen

Då branschen som helhet vet att alternativa lösningar till rullstolsgaragen saknas, samtidigt som Hjälpmedelscentralerna hos regionerna ställer krav på förvaring, blir konsekvenserna för den enskilde förödande. I dag ges i princip alltid avslag från kommunerna gällande ansökan om förvaring med hänvisning till HFD:s dom. Något som i sig både kan och bör ifrågasättas, då ett generellt nej inte bör uttolkas ur domen.

Domen gäller komplettering av ett aktuellt källarförråd, och den uppkomna avsaknaden av möjlighet att godkänna aktuella rullstolsförråd fråntar inte kommunen dess ansvar för förvaring av hjälpmedel. HFD har endast prövat förråden som komplement till den fasta funktionen och har därmed inte tagit ställning till vare sig det kommunala ansvaret, eller anpassning av den fasta funktionen.

Det innebär med andra ord att kommunens enda alternativ nu bör vara anpassning genom att bygga om, alternativt bygga ut för möjlighet till förvaring av elrullstol där så behövs. Ett för kommunen avsevärt dyrare alternativ än att enligt tjugofem års praxis godkänna bidrag till rullstolsgarage. Effekterna av domen skulle i praktiken innebära en fördyring för kommunerna och en försvåring av bostadsanpassning för de brukare som bor i hyresfastighet, eftersom fastighetsägaren kan neka till

¹³ Prop. 2017/18:80 s. 69

om- eller utbyggnad. Konsekvenserna av domen är därför direkt diskriminerande mot de brukare som lever i hyresrätt.

3. Myndigheternas agerande och ansvar i frågan

3.1 SKR – Inverkan och ansvar

SKR med intressen i såväl kommun som region borde vara särskilt angelägna om en lösning för den uppstådda problematiken. Ändock kan det tyvärr konstateras att SKR ännu ej engagerat sig i en lösning under den mångåriga konflikten och inte heller synliggjort något engagemang i det nu akuta läget. Socialministern har visserligen påtalat en dialog i ämnet med SKR¹⁴, men i praktiken har inga försök till förändring genomförts som gått att se i vare sig uttalanden eller åtgärder.

I stället kan Svensk Bostadsanpassning olyckligtvis konstatera att SKR:s chefsjurist ingav en inlaga till HFD som endast förstärkte den osäkerhet som rådde.¹⁵ SKR:s inlaga fyllde – om än eventuellt omedvetet - funktionen som en bekräftelse av Boverkets kritiska inställning till rullstolsgaragen. SKR:s inlaga i sammanhanget är uppenbarligen utförd helt utan konsekvensanalys och antyder dessutom en stor okunskap gällande både lagstiftning och den verklighet där den praktiseras.

I inlagan argumenterar SKR utifrån den i sammanhanget allmänna uppfattningen att rullstolsförrådet är flyttbart och sannolikt lyfts bort när den sökande flyttar. Något som i sig är irrelevant och nästintill en självklarhet när behovet upphör. Att anpassningar avlägsnas när behovet försvinner gäller inom ett flertal områden för bostadsanpassning och andra exempel som kan nämnas är till exempel ramper och hissar.

Som avslutning anför SKR sedan: ”Garaget har därför enligt vår uppfattning en funktionell koppling till själva rullstolen och inte till byggnaden. Garaget ska följaktligen ses som ett löst inventarium.”

SKR skriver ett synnerligen förvirrande svar som går tvärtemot den praxis som branschen känner till. Utifrån resonemanget efterfrågar Svensk Bostadsanpassning svar från SKR gällande:

1. Har SKR fråntagit kommunen det självklara ansvaret gällande förvaring av hjälpmedel, då de kopplar rullstolsförråden till rullstolen och inte till byggnaden?
2. Anser SKR genom inlagan även att förrådet är att betrakta som ett hjälpmedel och därmed ska bedömas och förskrivas utifrån Hälso- och sjukvårdslagen?
3. Anser SKR även att ovanstående ska gälla ramper i de fall de tillkommer för att tillgängliggöra bostaden för den förskrivna rullstolen?

Svensk Bostadsanpassning efterfrågar skyndsamt svar från SKR på dessa akuta frågor, då konsekvenserna i sådant fall skulle vara avsevärda för alla svenskar i behov av bostadsanpassning.

3.2 Boverket – Inverkan och ansvar

Varför sade Boverket från ett år till ett annat plötsligt nej till rullstolsförråd? Samhället har i bygglagstiftningen valt att lösa tillgängligheten i bostäder genom individuell anpassning, vilket ska hanteras inom lagen om bostadsanpassning. Lagen är en nödvändighet för samhällets mål med bostadsförsörjning och kvarboende. Till det följer ansvaret om förvaring av hjälpmedel, vilket är och alltid har varit bidragsberättigat och kan som exempel utläsas i Bostadsstyrelsens handbok för

¹⁴ [Ny dom: Inga bidrag till garage för rullstol](#), Sveriges Allmännytt, 2 februari 2021

¹⁵ [SKR: Yttrande ärendenummer 20/00733](#)

bostadsanpassningsbidraget.¹⁶ Genom agerandet och praxis har bidrag till förråd givits under alla dessa år där förråd därmed betraktats som fast funktion i lagstiftningens mening.

Förråd för förvaring av hjälpmedel betraktas dessutom som en generellt fast funktion enligt Boverkets egna byggregler (BBR). Förvaring är en egenskap som bostäder generellt ska uppfylla och BBR (3:23)¹⁷ anger vad som är att betrakta som bostadskomplement:

”I bostadslägenhetens närhet ska det finnas rum för förvaring av barnvagnar, cyklar, utomhusrullstolar, rullatorer och liknande”

Vidare ges i BBR dessutom rådet att bostadskomplement enligt ovan bör finnas på gångavstånd och inom 25 meter. Vidare har Boverket i sin egen utredning¹⁸ från 2014 angett att: ”Åtgärder som i dag i praxis anses som anpassning av fasta funktioner och därmed är stödberättigande bör så förbli.” I samma utredning omnämns även rullstolsförråd på ett flertal ställen och omtalas bland annat som ett av de vanligaste områdena där kommunerna nyttjar återanvändning varför de definitivt är att betrakta som praxis. Trots resonemanget i tidigare utredningar har Boverket på senare år drivit frågan mot uteslutande av rullstolsförråden från bostadsanpassning. Varför så har blivit fallet är fortsatt oklart, men resonemangen bakom går att skönja i Boverkets inlaga till HFD (mål 4637–19).

I Boverkets inlaga i målet inför avgörandet i HFD framgår det tydligt att deras önskan är att rullstolsgarage ej längre ska betraktas som del av bostadsanpassningen. De framför i sammanhanget yttersta vaga och nya argument, exempelvis 1) att rullstolsgarage, trots att de väger ca 200 kg, installeras med kranbil och är fast förankrade i marken, är lätt flyttbara och tas med vid flytt, och 2) trots att garagen måste anslutas till fastighetens elnät är de att betrakta som ett löst inventarium. Boverkets försök till att hävda att ett garage är ett löst inventarium förfaller utåt sett orimligt, men blir i sammanhanget logiskt då en klassificering som löst inventarium innebär att brukarna kan nekas kommunalt bidrag till rullstolsgarage.

Lösa inventarier, exempelvis en soffa eller lampa berättigas inte bidrag enligt lagen om bostadsanpassning, vilket förefaller rimligt då en soffas huvudsakliga syfte inte är att verka bostadsanpassande för en funktionsnedsatt person. Ett rullstolsgarage har däremot ett syfte – att förvara och verka bostadsanpassande i anslutning till bostaden.

Med andra ord hävdar Boverket att rullstolsgaragen är att jämföra med till exempel en soffa eller en taklampa och därför inte ska finansieras av kommunerna genom bostadsanpassningsbidrag. Till sin argumentation tar de stöd i domar i lägre instanser och hävdar med tydlighet att rullstolsgaragen är lätta att flytta och troligtvis skulle tas med vid flytt. De avslutar sedan sin inlaga med slutkommentaren: ”Ett elrullstolsgarage utgör ett sådant löst inventarium för vilket bostadsanpassningsbidrag inte lämnas. Boverket anser därför att överklagandet ska avslås.”

Svensk Bostadsanpassning ställer sig kritiska till Boverkets nya bedömning, inte minst då tillsynsmyndigheten under tjugofem års tid varit väl medvetna om rullstolsgaragens innebörd, betydelse och efterfrågan från funktionsnedsatta brukare. I brist på andra alternativ lämnas de funktionsnedsatta till en isolerad tillvaro i sina hem, då rätten till hjälpmedel dras in när rullstolsgaragen försvinner.

¹⁶ Januari 1988, avsnitt 2.7

¹⁷ Boverkets byggregler BBR 3:23

¹⁸ Översyn av lagen om bostadsanpassningsbidrag mm, 2014:38

Efterspel

Efter den fällande domen publicerats och ifrågasatts av ett flertal branschorganisationer, Svensk Bostadsanpassning inräknat, publiceras följande skrivelse på Boverkets hemsida:

”När förråd pekas ut i propositionen som ett exempel på en bidragsberättigande åtgärd vid ett bostadsbyte blir slutsatsen att regeringens avsikt varit att bostadsanpassningsbidrag ska kunna beviljas för förråd även när ansökan inte görs i samband med ett bostadsbyte. Det framgår inte av propositionen vilken typ av förråd regeringen syftar på när den skriver ”enklare förråd”. ”¹⁹

Svensk Bostadsanpassning ställer sig frågande till hur det kom sig att Boverket inte drog slutsatsen att det Regeringen syftade till var de förråd som enligt praxis använts under 20 års tid. Det förefaller närmast obegripligt att ett område ifrågasätts med utgångspunkten att det ska uteslutas bara för att lagstiftaren i detalj inte preciserat vad de syftar till då det finns en etablerad praxis. Det är i sammanhanget en förvånande tolkning från tillsynsmyndigheten i fråga, inte minst då Boverket har i uppdrag att tillvarata politikens och medborgarnas intressen.

Att enbart ägna sig åt bokstavstolkning utan hänsyn till bakomliggande syfte blir utifrån domstolarnas tolkning ett fränsteg från det tänkta praktiserandet. Det är inte möjligt att förvänta sig att domstolarna har en expertkompetens om en speciallagstiftning som lagen om bostadsanpassning, än mindre att de skulle kunna bedöma olika funktionsnedsättnings behov i olika dagliga situationer. Om tillsynsmyndigheten Boverket i stället ägnade kraft åt tillsyn utifrån en intentionstolkning av lagstiftningen skulle det ursprungliga syftet både kunna nås och upprätthållas.

3.3 Mångårig konflikt mellan kommuner och regioner

Bakgrunden till ifrågasättandet av rullstolsgaragen går att härleda till den långvariga konflikten gällande finansiering mellan kommun och region. Bidrag för förvaring av elrullstolar har under mycket lång tid ifrågasatts av ett antal av Sveriges kommuner då de ansett att regionen genom hjälpmedelscentralernas ställda krav lägger kostnader på kommunen i och med deras förvaringsansvar. Det förefaller troligt att Boverket under senare tid alltmer involverats som tillsynsmyndighet.

Historiskt inledde kritikerna till ansvarsfördelningen med att ifrågasätta nödvändigheten med frostfri förvaring av fordonen, vilket senare följdes av den nämnda argumentationen kring vad som ska klassas som löst inventarium och inte. Slutligen föll HFD:s dom utifrån förarbetenas exemplifiering av vad som är att betrakta som komplement till de fasta funktionerna. Med andra ord går det att skönja ett mönster där agendan bakom konflikten troligen förefaller ha varit att befria kommunerna från ansvaret för finansieringen av rullstolsgaragen.

Resultatet av den långvariga konflikten och parternas ensidiga agerande i frågan har i motsats till lagstiftarnas syfte lett till att en stor grupp människor lämnats nästintill rättslösa i kampen för att kunna leva ett drägligt liv i och utanför sitt hem.

Det är Svensk Bostadsanpassnings bedömning, utefter Sveriges funktionshinderspolitiska mål, att människan ska stå i centrum, inte de byråkratiska processerna bakom finansieringsansvaret. Svensk Bostadsanpassning uppmanar därför berörda kommuner och tillsynsmyndigheten Boverket att i

¹⁹ [Boverkets inläga till HFD 2020](#)

stället verka för en ekonomiskt hållbar lösning för återanvändning tillsammans med regionerna utifrån utrymmet i lagstiftningen (15 § - Återtag av begagnad anordning).

4. Direkta effekter för den funktionsnedsatte

Den direkta effekten av rådande situation är förödande för gruppen funktionsnedsatta. Domen har stängt inne ett stort antal människor i sina bostäder helt mot deras vilja. Svårigheten att få tillgång till den förvaring funktionsnedsatta är berättigade till har inom vissa kommuner pågått under ett flertal år och har olyckligtvis kulminerat i samband med den prejudicerande domen.

Enligt uppgifter till Svensk Bostadsanpassning har det i vissa fall gått så långt att i vissa kommuner ges ett generellt avslag vid samtliga ansökningar, i stället för att kommunen enligt lagen ska se över möjligheten till anpassning av den fasta funktionen, exempelvis genom om- eller tillbyggnad.

Svensk Bostadsanpassning samlar branschens aktörer och hör dagligen hur läget ute i landet blivit allt värre. Här nedan listas en handfull exempel på den kamp som funktionsnedsatta för mot kommunerna:

“En jakt på kostnadsnedskärningar och godtyckliga tolkningar har gett en förödande utveckling. Allt färre söker bidrag och allt fler får avslag. Nedgången i antalet genomförda bostadsanpassningar är direkt dramatisk” –
Jan Nordin, [BSBA:s inläga till HFD 2020](#).

Exempel 1: Äldre man boende i mindre mellansvensk kommun med långt utvecklad cancer. Han fick besked från regionen att de skulle återta hans elrullstol förutsatt att han inte inom viss tid tillsåg att det fanns förvaring, för vilket kommunen meddelade att det var meningslöst att ansöka om.

Exempel 2: Kvinna boende i storstad och innehavare av elrullstol samt rullstolsförråd. Ansökte om förnyad plats för sitt förråd något hus längre bort vid byte av lägenhet inom det kommunala fastighetsbolaget. Hon fick nej från fastighetsägaren med en hänvisning till aktuell dom. Effekten blev att hon nu sitter i sin nya lägenhet utan elrullstol då hon tvingades till återlämning eftersom hon saknade förvaring.

Exempel 3: Kvinna i sydlig kommun vars funktionsnedsättning tidigare föranlett nyttjande av elrullstol. Då hennes sjukdomstillstånd därefter förbättrades lämnade hon tillbaka sin elrullstol till Hjälpmedelscentralen. Nu har hon åter försämrats och behöver sin rullstol mer än någonsin då hon tvingats amputera ena benet. Kommunen nekar förvaring varför Hjälpmedelscentralen den här gången inte lämnar ut hjälpmedlet trots tidigare nyttjande och ett uppenbart behov.

Exempel 4: Rullstolsbundet par i Södra Sverige boendes i hyreslägenhet som hamnat i kläm då regionen tar deras elrullstolar om de inte löser förvaring. Kommunen nekar till hjälp med förvaring varför de valt att ladda rullstolarna i lägenheten, men nu hotas med avflyttning då det kommunala fastighetsbolaget tillsammans med Brandskyddsmyndigheten förbjuder laddning av elfordon inomhus. De erbjuds ej alternativt boende och kan därmed tvingas att flytta.

Exempel 5: Klipp ur ett mejl från en uppgiven Arbetsterapeut i Stockholms län:

I januari 2021 blev du kontaktad av en av mina patienter som tillsammans med mig har kämpat i 3 år för att få en el-rullstol förskrivna och utlämnad, men som inte fick eftersom hon fick avslag på sina bostadsanpassnings ansökningar om rullstolsgarage.

Jag arbetar inom primärvården och genomför omfattande och resurskrävande bedömningar innan el-rullstol förskrivs samt skriver omfattande bostadsanpassningsintyg som inte leder någonvart då kommunen avslår dem.

Detta är något som vi har gemensamt runt om i Sverige. Det måste bli en lagändring för att det ska bli lika över hela landet och för att våra bedömningar, våra intyg, men framför allt de som verkligen är i behov ska få de hjälpmedel som de är berättigade till utan ytterligare hinder på vägen.

Man kan slutligen anlägga ett klass- och rättviseperspektiv på frågan. För en funktionsnedsatt som bor i egen villa med garage eller ekonomiska förutsättningar att bekosta rullstolsgarage på egen tomtmark finns friheten kvar. För mindre bemedlade och för boende i flerfamiljshus, framför allt i hyresrätt, har domen blivit ett dråpslag.

5. Slutsatser om vägen framåt

Varför har den här olyckliga situationen uppstått och vad är anledningen till att ingenting hänt mer än ett år efter domen? Svensk Bostadsanpassning har i rapporten pekat på en rad möjliga orsaker till händelseförloppet och hur ansvaret tungt vilar på flera offentliga aktörer: Regeringen, SKR, Boverket, regionerna och kommunerna. Huvudsakligen återstår grundproblemet att ingen aktör - inte ens tillsynsmyndigheten - vill ta ett sektorsövergripande ansvar för situationen, trots att varje enskild aktörs agerande bidragit till slutresultatet av att människor hamnar i kläm. De enskilda myndigheternas agerande inom sina parallella stuprör, utan försök till lösningsorienterad samverkan, resulterar i att brukarna bollas mellan kommun och region i långdragna och dyra rättsprocesser som få brukare klarar av att driva på egen hand.

Boverkets agerande som tillsynsmyndighet är i sammanhanget avgörande och lämnar tyvärr mycket att önska. Det är för Svensk Bostadsanpassning tydligt att tillsynsmyndigheten bytt fot under förloppet genom att idag vara av en annan uppfattning än vad de var när de genomförde 2014-års utredning av den gamla lagstiftningen.

”Det är dags att visa politisk handlingskraft för alla de som sitter i kläm och lider varje dag i ensamhet i sina hem” –
Jan Nordin, ordförande Svensk Bostadsanpassning

Boverkets yttrande till HFD var till mångt och mycket prejudicerande, vilket senare lett till omfattande kritik. I stället för att revidera bedömningen riktar Boverket kritik till Regeringen för att inte ha varit tillräckligt tydliga i propositionen om vilken typ av förråd som avsetts för bidragsgodkännande. I samma principiella anda hävdar Boverket att de inte varit medvetna om den praxis som funnits för rullstolsgarage, trots att de tillämpat praxis som tillsynsmyndighet i över två och ett halvt decennium.

Boverkets val av att driva fram en ny praxis, utan ett tänkbart alternativ, skedde utan hänsyn till de konsekvenser det skulle medföra för brukaren, eller lagstiftaren, vars intentioner inte tillvaratagits överhuvudtaget.

Vidare har SKR, trots uppmaning från Socialministern under 2021, inte aviserat någon synlig aktivitet gällande den inlaga som lämnades till HFD i samband med domen 2020. Inlagan skapade fler frågor än svar om förråden nu i stället ska ses som ett hjälpmedel och ett regionalt ansvar. SKR bedömde emot gällande praxis att det föreligger en funktionell koppling till rullstolen och inte till bostadens förråd som rullstolsförråden tidigare kompletterat.

I brist på initiativ från myndigheterna själva har givetvis Regeringen det yttersta ansvaret för den uppkomna situationen. Socialminister Lena Hallengren är väl medveten om situationen för alla de funktionsnedsatta som idag lever instängda i sina hem. Hallengren informerades för mer än ett år sedan om situationen och har upplysts i upprepade skrivningar och interpellationsdebatter under 2021.

Hittills har regeringen inte gjort mer än att uppdra Boverket att genomföra en generell utredning av lagstiftningen, vilken kommer redovisas först 2023. Det förefaller troligt att regeringen insett att lagstiftningen bevisligen inte praktiseras enligt lagstiftarens intentioner, tvärtom har den lett till dess motsats för Sveriges funktionsnedsatta i behov av bostadsanpassning.

En utredning väger däremot inte tungt för de funktionsnedsatta som förväntas sitta isolerade i sina hem tills utredningen är färdig och senare handlagts på Socialdepartementet. Om utredningen får gå sin gilla gång, och inga andra politiska åtgärder vidtas från regeringen, kommer funktionsnedsatta sitta isolerade i sina hem i flera år – som för många redan kan vara för sent när byråkratins kvarnar malt klart. Det akuta läget är oacceptabelt. Funktionsnedsattas stulna rätt till delaktighet i samhället kräver krafttag och måste lösas så snart som möjligt. Svensk Bostadsanpassning anser att utredningen inte räcker och kräver ett skyndsamt agerande från regeringen.

Det är dags att visa handlingskraft för alla de som sitter i kläm och lider varje dag i ensamhet i sina hem. Om det så sker genom en övergångsregel, tilläggsdirektiv eller ett förtydligande är det en välkommen reform som rimligen bör välkomnas från alla politiska läger. Rätten att röra sig i och utanför sitt hem skulle aldrig ha blivit en fråga om byråkratiska konflikter, tvärtom borde det ses för vad det är – en fråga om medmänsklighet, och inte minst rätten att leva ett drägligt liv, oavsett förutsättningar.

APPENDIX

Om Föreningen Svensk Bostadsanpassning

Föreningen Svensk Bostadsanpassning består av företag som verkar i branschen och har egen tillverkning eller agenturer för produkter inom bostadsanpassning. Vi arbetar bland annat för:

- Att bidra till ökade möjligheter för personer med funktionsnedsättning att kunna bo kvar hemma
- Att öka medvetenheten hos myndigheter, beslutsfattare, politiker, individer och organisationer om behovet av bostadsanpassning för personer med funktionsnedsättning

Branschen karaktäriseras av många små och mindre företag vars förutsättningar att verka i hög grad styrs av lagstiftning och kommunernas ageranden. Kommunala bostadsanpassningshandläggare fattar avgörande beslut för våra brukares öden, och därmed också för branschens förmåga att upprätthålla god service.

Frågor och svar om bostadsanpassning i praktiken

Kan rullstolsgarage verkligen ses som praxis inom bostadsanpassning då Boverket i svar på en öppen fråga idag hävdar motsatsen?

De rullstolsförråd som finns på marknaden är uteslutande skapade för just bostadsanpassning och har funnits under ca 25 års tid. Under den tiden hävdar tillverkarna en nyproduktion av ca 700 garage årligen. Det tillsammans med Boverkets egna uppgifter från utredningen 2014:38 gör att Boverkets nuvarande inställning starkt ska ifrågasättas. Rullstolsförråd ska utan tvekan ses som praxis.

Vad innebär det egentligen att domen i mål 4637–19 endast kommenterar Rullstolsgaragen som komplement till ett källarförråd?

Det kan inte tolkas på annat sätt än att det inte är ett generellt nej till förvaring av elrullstolar. HFD prövade av naturliga skäl aldrig frågan om anpassning av bostadens fasta funktioner varför kommunen nu fortsatt är skyldiga att tillse om- eller tillbyggnation då det finns ett behov. Den enda egentliga skillnad som inträtt i och med domen innebär att kommunen nu förlorat ett flexibelt, hållbart och kostnadseffektivt alternativ. Vi ser nu i stället en fördyrande åtgärd vilket i sig också strider mot lagstiftarens syfte med val av lägsta kostnad, men som blir en direkt effekt av domen.

Ska rullstolsgarage ses som flyttbart löst inventarium utan fysisk och funktionell koppling till bostaden, och därmed jämföras med övrigt lösa inventarier som exemplifieras genom möbler och normal belysning?

Det kan enklast bemötas med att det är upp till betraktaren att avgöra. Rullstolsförråden finns för att lösa avsaknaden av förrådsutrymme i bostaden då det saknas. De väger ca 200 kg och lyfts på plats med kranbil. Det förankras i marken och ansluts fast till befintligt elnät. Mycket ofta innefattar dessutom en installation ett omfattande markarbete. Rullstolsgaragen är utvecklade enbart för bostadsanpassning och saknar annan användning då de är anpassade just för förvaring av elrullstolar. Bör rullstolsförråd då jämföras med en soffa och vad är skillnaden mot till exempel en ramp som enkelt kan skruvas ner i små delar och bäras bort från platsen?

Boverket, SKR och andra "sakkunniga" hävdar ändå att förråden ska ses som löst inventarium då de är flyttbara och tas med vid flytt.

Det är uttalanden som saknar egentlig förankring i verkligheten då det är allmänt känt att den flytt som sker av garage inte är mer märklig än den flytt som sker av andra förekommande produkter inom bostadsanpassning (till exempel ramper och hissar). Det som historiskt skett är att kommuner ofta gjort återtag inför förvaring och återanvändning, eller alternativt gett installatör i uppdrag att kassera förråden då de inte längre fyller en funktion. Återanvändning har varit väl utvecklad i större kommuner som till exempel Stockholm och Malmö.

Varför utnyttjades inte möjligheten att återanvända förråden i stället då lagstiftningen lämnar utrymme för det i och med den tillförda 15 §?

Att tillsynsmyndigheten driver ut produkten i stället för att stimulera återbruk i form av återtag och nyttjande av begagnad utrustning när möjligheten nu tillförts lagstiftningen är ett mysterium. Rullstolsgaragen är med stor sannolikhet det produktområde inom bostadsanpassning som bäst är lämpat för ett hållbart återbruk då de utvecklats just för bostadsanpassning och återanvändning. Nuvarande ställningstagande leder nu i stället till kortsiktiga kostsamma om- och tillbyggnationer som inte har en funktion över tid.

Det har från vissa kommuner påtalats att det är en felaktig kostnad som de tvingas ta i stället för Hjälpmedelscentralen och att det finns en irritation över att förråden sedan säljs på en begagnatmarknad som till exempel Blocket.

För det första är det ett felaktigt ifrågasättande då förvaringen är ett tydligt kommunalt ansvar. För det andra, varför har inte dessa kommuner likt Stockholm och Malmö utvecklat ett system för återanvändning? Något som enligt uppgift gäller till exempel en stor kommun som Göteborg vilka aktivt valt att inte jobba med återbruk i det här fallet. Att känna en irritation över att Rullstolsgarage kan säljas på en begagnatmarknad är givetvis irrelevant då lagstiftningen numera ger utrymme för ett hållbart återbruk. Här kan det givetvis också finnas ett tyckande att Hjälpmedelscentralen bör engagera sig, men det fråntar inte kommunen dess ansvar i frågan. Sedan är det så att äganderätten återfinns hos bidragstagaren som enligt lagstiftningen har sin fulla rätt att disponera över lösningen så som de själv väljer.

Att det förekommer försäljning på en begagnatmarknad av en specialprodukt får snarare uppfattas som att det finns ett behov som numera givetvis är än större då bidrag ej längre utgår. Vad det gäller begagnatmarknad i övrigt bör det också nämnas att det är mer vanligt förekommande med försäljning av till exempel ramper som dessutom har alternativa användningsmöjligheter.

Är det så att den här utvecklingen skapat olika förutsättningar för människor?

Definitivt är det så och i nuvarande situation diskrimineras människor genom en synnerligen ojämlig hantering. Om du till exempel bor i villa med förvaringsmöjlighet kan du omedelbart erhålla din förskrivna elrullstol. Det samma om du har ekonomiska resurser som möjliggör en förändring av din bostad vilket också förutsätter att du genom äganderätt eller med fastighetsägarens medgivande tillåts

utföra åtgärden. Å andra sidan har vi de som bor i hyresrätt utan ekonomiska resurser och möjlighet att påverka byggnadens utformning. De får inte ut sitt förskrivna hjälpmedel utan tvingas sitta inne i sin bostad utan möjlighet att delta i samhället.

Beskrivningen ovan är något som oroar Allmännyttan vilket framförs av deras VD, Anders Nordstrand i följande debattartikel:

<https://www.altinget.se/omsorg/artikel/otydligt-regelverk-och-andrad-praxis-for-bostadsanpassning-riskerar-att-slaa-haart>

Det finns kommuner som aktivt påtalar att förvaring kan ske inne i bostaden och till och med inne i en lägenhet eller trapphus. Något som framgår med tydlighet bland annat i domslut från förvaltningsrätten.

Vi vet att det förekommer, men också att det strider mot såväl lokala brandskyddsmyndigheter som MSB:s tidigare uttalande i frågan, då laddning av dessa fordon av säkerhetsskäl inte bör ske i boendemiljö. MSB uttrycker följande i sin skrift, *Brandskydd i byggnader och anläggningar*:

”En elrullstol som laddas utgör en förhöjd brandrisk. Batteriet får därför inte laddas i trapphuset. Statistik och erfarenhet visar att laddning av batteriet kan leda till överhettning och utveckling av brand.”

Vid kontakt med ansvarig brandskyddsingenjör på lokal brandskyddsmyndighet gavs följande svar gällande säkerhet i laddning och hindrade av utrymningsvägar:

”Vi får en del frågor kring laddning av permobiler i trapphus och har även varit ute på en del för att finna en lösning. Vår uppfattning är att detta blir allt vanligare och vi har rekommenderat laddning i mindre ”garage” utanför flerbostadshuset om det inte går att anordna inomhus.”